

розуміння місцевими чиновниками важливості та прибутковості розвитку зеленого туризму слабка реклама та недопрацювання дипломатичних представництв України за кордоном в царині пропаганди привабливості та дешевизни сільського туризму в нашій державі та інше.

Таким чином, розробка науково обґрунтованої концепції розвитку туризму, на наш погляд, стане одним з пріоритетних напрямів розвитку економіки держави, важливим джерелом наповнення бюджету, створення нових робочих місць та соціального розвитку держави. За таких умов Україна може стати привабливою туристичною країною. Зелений туризм сприятиме:

1) відродженню національної культури та народних ремесел, формування національної свідомості; 2) збереженню та відновленню унікальних природних та історико-культурних ресурсів, історичних місць України; 3) розвитку малого та середнього підприємництва у сфері обслуговування та розширення тимчасової зайнятості в сільській місцевості; 4) підвищенню зацікавленості подорожуючих до історії рідного краю, до вивчення культурних цінностей українського народу тощо.

Література

1. Дюк А. А. «Розвиток зеленого туризму в Україні» Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка» №12, 2018.

2. Мельниченко О.Б. «Про стан та перспективи розвитку зеленого туризму» ст.1 / 2018р. «Економетрика»- Лук'яненко/ ст.38/ /2020р ./УДК Стренковська А.Ю. ст..43/ таблиця 1/випуск 38-2. 2019р.

3. Ольшанська О. В. Агросоціальна система України: монографія. / О. В. Ольшанська. — К.: КНЕУ, 2013. — 329 с.

4. Union of Rural Green Tourism of Ukraine (2018), available at: <https://www.greentour.com.ua/> (Accessed 30 Nov 2018)

УДК 338.33

Будякова О.Ю., к.е.н., ст. викладач,
Кравчук Д.Ю.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ КРУЇЗНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Круїзний туризм – поняття для вітчизняної науки відносно нове, хоча круїзи як вид туризму нараховують понад столітню історію. Етимологічно слово круїз (від англ. cruise) означає морську подорож, зазвичай – по замкненому колу, з поїздками з портів у внутрішні райони країн. Утім, на сьогодні використовується більш широка трактовка поняття. Так, автори «Туристського словника-довідника» під круїзом

розуміють туристську поїздку «з використанням транспортних засобів (як правило, водних) не тільки для перевезення, але і як засобів розміщення, харчування та обслуговування. У туристській практиці реалізується програма круїзів на морських та річкових маршрутах» [1; 72].

Круїзний туризм – один з найскладніших видів туризму, оскільки включає в себе багато комплексних складових: це і організація харчування, і екскурсії по містах, і розважальна програма, і колійна інформація та багато іншого.

Основною рисою, що відрізняє круїз від інших турів, є єдність місця пересування, проживання, харчування та дозвілля – круїзне судно.

Круїзи по внутрішнім водам (річках, озерах, каналах) називаються річковими круїзами.

В останні роки круїзний туризм в світі стає все більш популярним, попит на такі тури зростає, він вже зарекомендував себе як альтернативний варіант традиційного туризму.

В останні десятиліття круїзні подорожі входять в десятку провідних трендів міжнародного ринку туризму. Підвищення ролі круїзного судноплавства з кінця минулого століття дослідники пов'язують з концентрацією інвестиційних ресурсів у будівництво лайнерів з підвищеної пасажиромісткістю. Інтенсивність розвитку глобального круїзного ринку, який формується на основі збільшення пасажиромісткості суден нового покоління та підвищення якості послуг, що надаються провідними світовими операторами, змушує фахівців посилити увагу щодо досліджень й прогнозів розвитку українського круїзного ринку.

Досвід європейських країн доводить ефективність такої моделі співпраці держави та круїзного бізнесу, головною перевагою якої є те, що регіональний бюджет отримує додаткові кошти за рахунок розвитку круїзного туризму, й земля залишається у державній власності. Слід відзначити, що неефективність функціонування морського круїзного туризму в Причорноморських регіонах України в найбільшій мірою визначається й тим, що в ньому не враховується така важлива його складова, як модернізація портової круїзної та туристичної інфраструктури, будівництво круїзного флоту. Морський круїзний туризм в нашій країні асоціюється тільки з іноземними морськими комфортабельними лайнерами, які здійснюють плавання між портами Україна або портами інших країн.

Дослідження проблем розвитку морського круїзного ринку дозволяють зробити висновки, що для успішного функціонування ринку морського туризму необхідний комплексний розвиток усіх елементів круїзного судноплавства та відповідної йому регіональної туристичної інфраструктури [2; 72].

Ефективність стратегії розвитку міжнародного круїзного ринку в Україні визначається, перш за все, чіткістю виділення цільових

інвестиційних проектів та ресурсів модернізації портової інфраструктури, що особливо актуально для нових круїзних напрямків бізнесу. В сучасних умовах розвитку круїзної галузі як сектора світової індустрії туризму за участю морського транспорту, торгові порти стають активною частиною великого та дуже динамічного конкурентного середовища, що веде до виникнення нових економічних відносин між портами та круїзними компаніями. Круїзний туризм відіграє важливу роль як чинник регіонального розвитку транзитної території.

Найбільшим попитом в світі користуються круїзи по островах Карибського моря, на другому місці – по Середземному морю та Балтиці, також обороти набирають круїзи по Азіатським країнам, які беруть своєю дешевизною та екзотикою. Все більше людей відправляються в кругосвітні подорожі. Дуже популярні річкові круїзи по Центральній Європі, які доступні майже цілий рік. Самі бюджетні маршрути – це Греція та інші круїзи по Середземному морю, а найдорожчі – подорожі по Австралії та Новій Зеландії й лакшер-тури по Карибська басейну. Слід також зазначити, що раніше поширена думка про те, що круїз – дорогий відпочинок для заможних вікових пар, які цінують комфорт, є на даний момент невірним. Як вважають експерти, туристи, котрі відправляються в морський круїз, зараз досить різнопланові. Круїзи цікаві й людям зрілого віку, де їх захоплює насичена екскурсійна програма, й молодим парам з дітьми, які віддають перевагу більш пасивним відпочинкам та розвагам на борту: аквапаркам, басейнам та спа-процедурам, й активним шукачам пригод, любителів азартних ігор та авантюристам. Разом з тим, є і стримуючі чинники, які не дозволяють здійснити істотний стрибок вперед, наприклад, міжнародний круїзний бізнес – високобюджетний олігополістичний бізнес, з високим прохідним бар'єром, який вимагає великої кількості інвестицій. Судна, лайнери й інша техніка стоять багато, не кажучи вже про позамежної собівартості заходів на борту та за його межами. Тому міжнародний круїзний бізнес – система, сформована вже давно. Його гравці з успіхом підтримують один одного.

Таким чином, слід відзначити, що нюансів в організації круїзів безліч.

Отже, круїзний туризм та його інфраструктура сприяють створенню нових робочих місць й наповнення коштами бюджетів різних рівнів, задоволенню соціальних потреб певних верств населення шляхом розвитку подорожей, створення та вдосконалення міжнародних зв'язків.

Література

1. Федорченко В. Словник-довідник туристських термінів / В.Федорченко, І.М. Мініч. К.: Дніпро, 2000. 156 с.
2. Ольшанська О.В., Мельник А. О. Регіональні туристичні кластери як важливий чинник економічного зростання. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2017. № 1. С. 212-216.